

Tantárgy neve/kódja:	Római epigráfia BTR-DK-758
Tárgyfelelős:	Doktori programvezető
Tantárgy oktatója:	Dr. Beszédes József
Kreditszám:	10
Óratípus:	előadás
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A tantárgy a római kori elsődleges források egyik legjelentősebb csoportját, a feliratokat (elsősorban a császárkori feliratokat) vizsgálja. A római kultúra egyik jellegzetes vonása volt a különböző rendeltetésű feliratok készítésének széles körű gyakorlata. Ennek eredményeként a romlandó anyagokra írt szövegeken kívül kőbe, fémre és más tartós adathordozóra vésett vagy írt feliratok nagy számban állnak rendelkezésünkre. Valamennyi felirattípusnak sajátos szövegezése, formulakincse volt, egyúttal elsődleges forrást jelentenek a vizsgált korszak történeti, társadalmi és gazdasági folyamatainak jobb megértéséhez. A különféle felirattípusok – például az építési feliratok, a cursus honorumok, a sírfeliratok, az oltárok – megismerése és értelmezése leginkább a római epigráfia módszereivel lehetséges. A kurzus lehetővé teszi a hallgatók számára, hogy elsajátítsák az egyes felirattípusok szövegezésbeli jellemzőit és a felirat értelmezési, interpretációs lehetőségeit.
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	A kurzus során a hallgató elsajátítja a feliratok feloldásának epigráfiai jelkulcsait, megtanulja a legfontosabb feliratszövegezési formulákat, egyúttal a különböző típusú császárkori feliratokból vett példák alapján elsajátítja az interpretációs lehetőségeket és a kapcsolódó szakmai vitákat.
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	A római epigráfia kutatástörténete, votív feliratok, sírfeliratok, szenátori és lovagrendi cursus honorum, építési feliratok, leideni kulcs.
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	-J. Bodel – A. Scafuro (eds.): <i>Brill Studies in Greek and Roman Epigraphy</i>. Brown University, 2025. ISSN: 1876-2557 -R. Benefiel - C. Keesling: <i>Inscriptions and the Epigraphic Habit: The Epigraphic Cultures of Greece, Rome, and Beyond</i>. Brill, 2023. ISBN (e-book): 978-90-04-68312-9 -<i>Die römische Inschriften Ungarns</i> (RIU 1–6). Enciklopédia Kiadó, Budapest, 1972–2001. ISBN 963 0506807 -Schmidt, M. G.: <i>Einführung in die lateinische Epigraphik</i>. Darmstadt 2004. (pp. 152) ISBN 3534236424
A 2-4 legfontosabb ajánlott irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	-<i>Tituli Aquincenses I-III</i>. Szerk. P. Kovács, Á. Szabó. Pytheas, Budapest, 2009–2011. ISBN 978-963-97465 -Claus, M.: <i>Ausgewählte Bibliographie zur lateinischen Epigraphik der römischen Kaiserzeit 1–3 Jh., Aufstieg und Niedergang der römischen Welt, Geschichte und Kultur Roms im Spiegel der neueren Forschung, Politische Geschichte</i>, Hrsg. v. Hildegard Temporini, Berlin & New York, Walter de Gruyter & Co., 1974. (pp. 796-855) ISBN 311 004571 0

	-Beszédes, J.: <i>Újjonnan előkerült római kori feliratos kőemlékek a Március 15. térről</i>. Studia Epigraphica Pannonica 5 (2013) 7-21. -Kienast, D.: <i>Römische Kaisertabelle</i>. Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt, 2004. ISBN 3-534-18240-5	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra óraszám: 2	Gyakorlati óra óraszám:
Az alkalmazott oktatási módszerek:	Az órákat előadás keretében oktatjuk, amelyeket gazdagon illusztrált PPT-k segítségével tudjuk vizualizálni. Az elméleti órákat kiegészíti egyes múzeumok lapidáriumának megtekintése, ami által közelebb hozhatjuk és gyakorlatiasabbá tehetjük az epigráfia oktatását hallgatóink számára.	
Az értékelés módja:	A szóbeli vizsga sikeres teljesítéséhez a kijelölt irodalom és az órán előadott ismeretek alapos elsajátítása szükséges. A vizsga egyik különösen fontos értékelési szempontja, hogy a hallgató mennyire tudja használni és értelmezni az órákon elhangzottakat.	
Az értékelés kritériuma:	A szóbeli vizsga értékelésének elsődleges kritériuma az órán elhangzott anyag pontos ismerete. Példák segítségével a hallgatónak képesnek kell lennie felismerni, elolvasni és értelmezni az egyszerűbb latin feliratokat.	
Miként járul hozzá a tantárgy a doktori iskola képzési programjában tanulási eredményként megjelölt MKKR 8. szintű tanulási eredmények eléréséhez.	A szükséges lexikális ismeretek elsajátítása mellett a tantárgy elősegíti a komplex gondolkodást, az irodalmi információk kritikai elemzését, valamint a megadott tudományos kérdések és problémák sokoldalú megközelítését. A tantárgy hozzájárul az összehasonlító elemzési készségek fejlesztéséhez is.	